

Stereotyper på scen diskuteras under biennalen

Utseende och kön är i fokus vid flera av Teaterförbundets seminarier på Scenkonstbiennalen.

Nirja Hanna

En av de få musikalerna som klarar av Bechdel-testet idag är Kulturhuset Stadsteaterns *Fun Home*. I den medverkar Frida Modén Treichl.

VILKA HISTORIER berättas och vems berättelser får ta plats? Det vill musikalavdelningen rikta strålkastaren mot under Scenkonstbiennalen i Norrköping.

– 2015 spreds en oro bland kvinnor och transpersoner inför att få jobb. Skälet är att många musikalerna under 2016–2017 har haft en övervägande majoritet roller för män, säger Frida Modén Treichl, som sitter med i den feministiska arbetsgruppen Sparq inom musikalavdelningen.

Frågan om vem eller vilka som sitter på makten och bestämmer över vad som visas på våra musikalscener kändes akut med musikalerna som *Billy Elliot*, *Book of Mormons*, *American Idiot*, *Jersey Boys* och *Kinky Boots*. När sedan sökande inför audition på *Bullet over Broadway* skulle vara klädda i leotard växte frustrationen ytterligare.

– Många upplever att det gått bakåt på musikalscenen till skillnad från teatern som rymmer en större bredd av uppsättningar. Men det finns undantag. Exempelvis *Fun Home*, som går på Kulturhuset Stadsteatern nu och som klarar av Bechdel-testet med bravur, säger Frida.

Det här är delvis en arbetsmiljöfråga men det handlar också om kvalitet, menar Frida Modén Treichl. Många musikalerna speglar inte samtiden, kvinnoporträtten är ofta endimensionella och cementerar förlegade könsroller.

– Vi har dragit igång en kampanj som heter *Våra Historier* och har skrivit ett manifest. Vi kommer att ordna ett separatistiskt rum för icke-män på biennalen, och vill uppmuntra makt-havarna inom vår bransch att se över sina val av repertoar, fortsätter Frida Modén Treichl.

Sparq går till botten med frågan och har klockat alla musikalerna som haft premiär mellan 2015 och 2017 i Sverige för att se hur mycket män och kvinnor får sjunga och tala på scen.

– Resultatet av statistiken presenterar vi på vårt seminarium på Scenkonstbiennalen. Vi har kollat upp uppgifterna för olika kön i musikalerna och kör det mot hur många kvinnor och män det finns inom vår avdelning. Det blir frågestund och öppen diskussion, vi hoppas att någon från Svensk scenkonst finns på plats, säger Frida Modén Treichl.

Normkreativa arbetsgruppen och avdelning 114 för scenografer och kostymdesigners ordnar ett gemensamt samtal om kostymer och stereotyper på scen. Utifrån egna erfarenheter och skisser berättar tre kostymdesigner hur de arbetat med roller där det finns en tydlig och fördomsfull stereotyp. Samtalet rör sig kring både lyckade lösningar och hur det har gått när de trampat snett och hur de ser på sitt ansvar som konstnärer att arbeta normkritiskt.

– Vi vill samla kostymdesigner i skiftande åldrar och kön för att samtala om svårigheter vi kan hamna i. Sätta fokus på de gånger vi varit osäkra, blev det bra eller inte bra? Gjorde jag något nytt, eller fortsatte jag bara i gamla spår, säger Zofi Nilsson, scenograf och kostymdesigner i normkreativa arbetsgruppen.

ÄVEN SVENSKA REGISSÖRSFÖRENINGEN ordnar ett seminarium där kvinnors roll inom operakonsten belyses, om objektifiering och sexuellt våld på scen, hot och patriarkaliska strukturer bakom scen och om vikten att modernisera konstformen och skapa nya kvinnoroller.

MAGDALENA BOMAN

Musikalartistavdelningen arrangerar:

Onsdagen den 24 maj klockan 13.00:

- Separatistiskt rum för icke-män inom scenkonstområdet.

Torsdagen den 25 maj klockan 13.00:

- Seminariet *Våra Historier*.

Normkreativa gruppen och avdelning 114 arrangerar:

Torsdagen den 25 maj klockan 14.00:

- Hon ska kännas sexig – ett samtal om kostym och stereotyper.

Svenska regissörsföreningen arrangerar:

Torsdagen den 25 maj, klockan 10.00:

- De våldtagna primadonnorna.

Sparq
FEMINISTISK ARBETSGRUPP
INOM TEATERFÖRBUNDETS
MUSIKALARTISTAVDELNING